

TRIBUNA

REDACȚIA
Dr. Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL

în Austro-Ungaria:
12 cor.
6 cor.
5 cor.
2 cor.
Dumnezeu pe an 4 cor.
până la străinătate pe an
10 franci.
Nu se înșoțază.

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20

INSERȚIUNILE:

de un rând garnison: prima două 14
bani; a doua două 12 bani; a treia
oară 8 h de fiecare publică.

Adăpt abonamentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oras și comitat

Scrisori strănate nu se primesc

Academia Română.

Cuvântarea

de domnul Ion Kalinderu, președintele Academiei
la deschiderea sesiunii generale din 1905, care
s'a ținut la 15 Martie.

*Vedem a face cititorilor nostri o plă-
când în întregime vorbirea pe care ilu-
președinte al Academiei Române, dl
Kalinderu, a rostit-o cu ocazia deschi-
nemne a sesiunii din anul acesta.
această vorbire dl Kalinderu atinge
și cari interesează pe Românii de
deni.*

la vorbirea :

*Alteță Regală,
Onorați Colegi!*

mi veți permite să vă amintesc, cu
nevoită m'am hotărît să primesc
însărcinare ce mi-ați făcut onoarea
sa, să prezidez acest înalt așezământ
ură. Ziceam, anul trecut: «Misiunea
greă, o recunosc, dar am credință,
mi-se va ușura prin concursul una-
domniilor voastre».

pentru această sarcină, care cere mult
multă muncă, conștiința îmi spune
făcut tot ce am putut, spre a cores-
încrederei d-voastră.

am căutat ca ședințele publice, în cari
contact cu lumea de afară, să fie cât
numeroase și de interesante. Mulți dintre
a adus prețuite comunicări, ear d-nii
ri corespondenți au răspuns cu bună-
la apelul călduros, ce le-am făcut;
chiar au venit să aziste regulat la în-
ședințele noastre și la ședințele publice.

Am speranța că vom avea și pe viitor
publicat lucrări multe și valoroase, spre
age astfel tot mai mult atențiunea Aca-
et. și a dezvolta autoritatea ei morală,
cultura literaturii române, a istoriei
nale, a științelor.

În această privință art. 36 din Regu-
at prevede că și persoanele străine de
emie pot să prezinte lucrări, în ori-ce
spre a fi tipărite în anale, sau aparte
za unei deciziuni a Plenului. Ar fi bine
ceste persoane să poată face și cetiri
ședințele publice, ceea-ce ar înlezni la
fineri savanți a se face cunoscuți, și
ales a se devota cu totul studiului lor.
e altă parte, Academia ar avea oca-
a a i aprecia mai bine, în vederea ale-
de membri.

Suntem în număr restrâns; mai mulți
noi sunt în vârstă înaintată, ear în
trecut câte-va dureroase perderi ne-au
arit șirurile. Cred dar, că trebuie să
m a înmulți numărul celor cari pot să
creze la scopurile noastre.

Natura lucrurilor, adică o bază a orga-
unei noastre — de care nu ne putem
câci e una din rațiunile de azi ale
emiei — face să fim lipsiți, cea mai
parte a anului, de conlucrarea mem-
de peste hotare. Putem regreta că nu-

vedem mai des printre noi, dar sunt dife-
rite motive, pentru cari nu putem să schim-
băm această stare. Însă nici membrii din
România, cari nu domiciliază în Capitală,
nu vin de cât în timpul sesiunii generale,
deși ar dori de sigur adesea să aibă un
schimb de vederi cu cei stabiliți în Bucu-
rești.

Cu repeziciunea actuală a comunicațiu-
nilor, piedica nu mai este, ca în primii no-
stri ani, distanța; am rezolvi dar chestiunea,
punând la dispozițiunea membrilor din Re-
gat, mijloacele de a azista cel puțin la șe-
dințele noastre publice.

Prezența lor ar fi de asemenea preți-
oasă în secțiuni, unde pot spune cu mul-
țumire că s'a lucrat mult în anul acesta.
Sporul ce vom avea la unele venituri, ne
va permite să întâmpinăm această cheltuială,
și să avem astfel și plăcerea, de a vedea
mai des printre noi pe colegii de afară, și
de a-i face să participe chiar la delegațiunea
Academiei.

Afacerile administrative ale Academiei
au luat o mare creștere, în aceeași propor-
țiune cu creșterea în valoare și în comple-
xitate a averei ei. Cred că ar fi folositor
să se dea o organizațiunea mai tare delega-
țiunii, în care ar putea să intre și membrii
domiciliați în Iași.

Statutele și unele din regulamentele
noastre au nevoie de a fi revizuite. Încă dela
2 Aprilie 1886 s'a luat hotărîrea aceasta
după inițiativa mult regretatului Ion Ghica,
dar a rămas neaplicată.

Ar fi asemenea bine să modificăm nor-
mele unora din premiile noastre, pentru a
le face împărtibile. Unele premii sunt deter-
minate prin testamente: acolo nu se poate
face nimic, căci nimeni n'ar cuteza a nesoc-
coli voința generoșilor donatori. Cele însă,
cari ni le pune la dispozițiune Statul, se
pot modifica, prin o lege că Academia să
aibă facultatea de a le împărți sau nu.

În starea actuală, singurele premii ce
pot fi împărțite, sunt Adamache și A. Tatu.
În privința fundațiunii Adamache am de ob-
servat că regulamentul său, astfel cum e în-
tocmit, face că nu putem să acordăm, afară
de premiu, decât burse, fără ca să putem
da ajutoare, în cazul când un tânăr, de
exemplu profesor, recunoscut ca având me-
rite în știință și o situațiune socială bine
stabilită, voește să se consacre unor cercetări
speciale. În cazuri de acest fel, regulamen-
tul actual ne oprește să intervenim, pe când
testamentul generosului și mult regretatului
răposat, mi se pare că nu se opune.

Crede de asemenea, că e un interes
obștesc, ca lucrările membrilor acestei in-
stituțiunii să fie știute instituțiunii și afară
din țeară. Limba noastră nu e destul
de cunoscută în străinătate, și mă întreb
dacă n'ar fi bine să publicăm, fie analize
sumare, fie traduceri ale lucrărilor tipărite,
cum fac Academia, ca aceea din Petersburg
care publică în limbile germană și franceză

lucrările membrilor ei; cum face de exemplu
Academia Ungară de științe, și altele, cari
publică o dare de seamă a lucrărilor mem-
brilor în limba franceză; cum se face chiar
la noi, unde societatea de Științe publică în
Buletinul ei și lucrări în limba franceză și
germană. Această publicațiune e în acelaș
timp o necesitate a Academiei însăși, pentru
ca colegii nostri străini, să poată lua cu-
noștință de lucrările noastre.

Lucrul acesta, n'ar fi costisitor, și ar fi
pe deoparte un stimulent pentru membrii,
străinătatea ne-ar aprecia probabil mai bine,
ear pe de alta ar înlezni Academiei înche-
garea de relațiuni și întreținerea lor cu cât
mai multe așezăminte similare de celealalte
țări, așa după cum prevede art. 45 din Re-
gulament. Dacă s'ar face obiecțiunea, că o
parte din memoriile ce tipărim, n'au impor-
tanță pentru străinătate, s'au poate că n'au
însemnătatea comunicărilor ce se fac în așeze
mintele analoge din alte părți, e ușor de
răspuns, că multe din lucrările ce se cetesc
la noi au importanță generală, că progre-
sează repede, și că emulațiunea sporind, va
ridica tot mai mult nivelul.

În privința bibliotecii eu cred, că în-
ainte de desființarea bibliotecii Statului, nu
eram datorii să ne călăuzim decât de
scopul nostru și de înlesnirea noastră,
căci era o bibliotecă a unei instituțiuni,
la care de bună voe admiteam și lu-
crători din public. Acum însă situațiu-
nea nu mai e aceeași; nu mai există în Bu-
rești altă bibliotecă publică decât de a no-
astră, de oare-ce aceea a Fundațiunii Uni-
versitare Carol I, e rezervată studenților și
are puține cărți. Socotesc dar că ar trebui ca
biblioteca noastră să fie deschisă și seara,
cum sunt multe din bibliotecile de lucru din
străinătate. Sunt o mulțime de persoane,
cari au nevoie pentru lucrările lor de re-
sursele unei biblioteci publice, și care n'o
pot cerceta decât seara; afară de aceasta,
se știe, că sunt mulți, pentru cari orele de
seară, după sfârșirea grijilor zilnice, sunt
cele mai bune ore de muncă intelectuală.
Pentru a ține biblioteca noastră deschisă și
seara, trebuie natural un spor de personal.

Onorați Colegi!

Fie-mi permis a vă mai aminti, că anul
trecut, primind onoarea de a vă prezida,
ziceam, că «prin armonie și prin muncă
liniștită, ne vom apropia din ce în ce mai
mult de scopul mare, ce urmărește Aca-
demia noastră».

Am căutat să-mi îndeplinesc datoria
cât mai bine în această privință, și fac cele
mai vii urări, pentru ca armonia să crească
printre noi, spre binele Academiei și al cul-
turei neamului nostru.

Aci vor fi părerile totdeauna împărțite;
personalitățile țării se întăresc și mai mult
prin munca intelectuală, și nu se pot reduce
la o regulă comună, care nu poate să existe
de cât pentru firele nedezvoltate. Dar' mul-

tumită Domnului, diversitatea de vederi, diversitatea de principii și de tendințe, n'are ca corolar necesar, discordia; din contra, o adunare de oameni luminați, primește totdeauna, fără rezervă mintală și fără supărări, legea care estrage din voințele particulare, o voință generală, imparțială.

Voința generală, reprezentată prin maturitate, adesea nu va mulțumi pe toți în egală măsură; însă, seninătatea bărbatului de știință, îl ridică de-asupra ispitei de a turbura mersul instituției.

Sunt fericit a vedea, că a fost auzit apelul călduros ce am adresat fraților de peste hotare, cari păstrează și apără cu atâta devotament limba română și firea română, și cari știu că nimic nu poate ajuta mai mult la păstrarea unității unui neam împărțit între mai multe state, decât dezvoltarea comună a literaturii, cultivarea în comun a istoriei neamului și a științei.

Din programa lucrărilor sesiunii generale, ce am onoare a vă prezenta, și din frumoasa expunere a dlui secretar general, veți vedea care a fost activitatea Academiei dela despărțirea noastră, la sfârșitul sesiunii generale din anul trecut și până acum, și care sunt chestiunile asupra cărora urmează să deliberăm. Dintre toate însă, aceea a Dicționarului limbii române, îmi pare că primează pe celelalte, și că e o lucrare care trebuie îndeplinită cât mai curând, chiar dacă n'ar fi la mijloc altă considerațiune de cât legitima dorință a Suveranului nostru.

Alteța Regală,

Știți cât de numeroase și de neprețuite dovezi de ocrotire și de înaltă bună voință ne dă Augustul Vostru Unchiu, Protectorul Academiei. Ne bucurăm dar' cu toții, când Alteța Voastră Regală ne onorează cu acelaș interes, ceia-ce arată că Academia Română să va bucura pururea de osebita atențiune a Dinastiei Române. Tara urmărește cu deosebită mulțumire activitatea Alteței Voastre Regale, iar noi vă păstrăm recunoștința pentru momentele ce ne consacrați și sperăm că vom avea de multe ori marea onoare de a vă saluta respectuos în această incintă.

Sunt interpretul tuturor colegilor mei, rugând Pronia să ocrotească și să călăuzească, acum și pururea, pe Alteța Voastră Regală și pe toată Dinastia Română.

Alegerea din Văcz. Eri s'a făcut alegerea de deputat în Văcz, de mandatul căruia abzisese Barabás Béla. Două candidați kossuthiști au stat în luptă, Bottlik János și Hoffman Ottó. Retrânându-se acest din urmă Bottlik, János a fost declarat ales.

Aspirațiunile de independență ale Bulgariei. S'a vorbit mult, am comentat și noi nu odată călătoria principelui Bulgariei Ferdinand în țările apusene. Acum o telegramă din Londra ne aduce știrea, că principele Ferdinand a adus la cunoștința puterilor, că la viitoru-i jubileu, care nu e tocmai așa departe, va proclama independența Bulgariei, ca regat, fiindcă ca rege va putea să ia față de Turcia altă atitudine. Ce zic puterile la astfel de planuri?

Chestia marocană. Marele ziar «Le Courrier Européen» din Paris publică în numărul său de ieri, la loc de frunte un important articol de fond despre recenta călătorie a Impăratului Germaniei la Tanger. Fără înconjur, ziarul francez nu pregetă a recunoaște marea însemnătate politică a călătoriei lui Wilhelm II. și atribuie acest succes — apropierea de Sultan și câștigarea de proponderanță — pe d'oparte politicele înțelepte ce face Impăratul Germaniei, pe de altă parte slăbiciunii politicele africane a Republicei franceze. Numitul ziar prezintă situația ambasadorului francez din Marocco, Sant-Revé Tailandier, ca și complet compromisă. Scoate în evidență cum înfrângerea Rușilor pe d'oparte îi este spre scădere Franciei, pe de altă parte încurajază pe Germania. Totuși, împăratul, ca om practic, nu mai insistă pentru mărirea teritorului imperiului german. ci se mulțumește deocamdată să câștige proponderanță politică și să aibă teren unde să-și desfășoare articolele industriale și unde să-și așeze prisosul de populațiune.

PROBLEMUL AUSTRIAC

(Urmare).

Italianii și ei au reușit să se din ce în ce mai mult de autoritate triacă.

Când s'a urcat pe tron Franța stăpânirea lui se întindea peste toată Italia, azi nu i-a rămas decât Triest. Imprejurimile lui și cu toate acestea acolo Italianii suferă atât de greu de înfrângerea austriacă, încât mai ales în timp, din cauza aspirațiilor naționale populațiunii Italiene din regat le arsurile dintre cabinetul din Viena și Roma s'au slăbit și tripla-alianță primită o lovitură care face pe mulți să îndoiască de tăria ei și să se întrebă sfârșitul nu îi este apropiat.

Prin urmare, pretutindeni influența triei a descrescut în Monahia Habsburgică și ce poate să mai nădăjduiască Austria? Că evoluțiunea începută se va opri și că lucrul se va reîntoarce după-ce s'a reînnoit.

Acest lucru e greu de conceput și e greu de închipuit că sentimentele nationale ale diferitelor naționalități ce aparțin monarhia Habsburgilor, nu se vor din ce în ce mai mult. E greu de închipuit că într'un timp în care toate problemele se resolvă pe baza principiilor de egalitate, în care popoarele își revăd originea comună ce se pierde în întrecerile vremurilor, pentru a relua legăturile prin fatalitatea împrejurărilor sau prin roci seculare, e greu de închipuit că acum Ungurii se vor opri în evoluțiunea lor, că Cehii, Polonezii, Italianii se vor descrie de odată o altă orbită, decât pe care au descris-o fără șovăire până acum.

Lucrul acesta este cu atât mai puțin conceput, cu cât sub influența creșterii ideilor democratice devine din ce în ce mai imposibil guvernul să se mențină prin forță și să înăbușiască aspirațiile populare de ori ce natură ar fi ele. Dacă Asia nu mai este în stare să oprească curentul popular, ea care dispune poate să dorească și să viseze un

Academia Română.

— Raport asupra lucrărilor făcute în 1904—1905. —

(Continuare).

Domnilor Colegi!

Așa, ca membru în Comisia pentru restaurarea monumentelor istorice, el a scris mai multe rapoarte despre biserică veche și cestiunea monumentelor naționale a tratat-o și într'o cuvântare în Adunarea Deputaților. Vrednice de amintit sunt și cele trei conferințe publicate: Asupra epocii lui Mateiu Basarab (1868), Invățăminte din istoria patriei (1883—84) și despre împărăția Româno-Bulgară (1888).

În ziua de 29 Iunie a încetat din viață G. Ionescu-Gion, membru corespondent român în Secțiunea literară, ales la 1 Aprilie 1889. Răposatul era profesor de curs secundar, dl președinte, ducând la cunoștința Academiei, în ședința dela 2 Iulie, vestea morții tinărului coleg, a ținut o mișcătoare cuvântare despre acest zelos scriitor, care a dezvoltat o frumoasă activitate, ca conferențiar, critic literar și teatral. Din scrierile sale amintesc: Manual de poezie română (1888), Carte de citire pentru școlile primare, Exerciții de Gramatică și Compozițiuni, Enseignement du français — Diction et recitation (1902); conferințele: Entuziasmul în trecuta generațiune (1888), Dofistoricescul mesșteșug întal țărilor române (1892), Ciurma și holera după zaveră (1893), din istoria și comerțul Brașovului la începutul secolului XVI (1894), Incercare asupra istoriei științelor în trecutul țărilor române (1894), scrierile

istorice: Ludovic XIV și Constantin Brâncoveanu (1884), Din istoria Fanarioților (1891), Portrete istorice (1894), Istoric, Istoria Bucureștilor (1899), Din istoria Românilor (1903), Din istoria Basarabilor — I. Sima Stolniceasa Buzeasca (1903)

Subscrierea deschisă de Academie pentru ridicarea unui monument poetului național V. Alexandri, conform deciziei din 18 Aprilie 1903, a întrecut așteptările noastre. Starea fondului adunat până acum este următoarea: S'au împărțit 8.743 de liste de subscriere, s'au înapoiat 5.240 și au mai rămas nerestituite 3.503. Cu listele înapoiate până acum s'au primit lei 54.524,52 la aceștia adăugându-se lei 811,60 proveniți din serbări școlare date pentru acest scop, avem lei 55.336,12

La 23 Aprilie, făcându-se la Sibiu sfințirea și așezarea unei cruci pe mormântul răposatului G. Bariț, familia a invitat și Academia la această pioasă serbare. Instituția noastră a trimis o coroană și a fost reprezentată de d-nii At. M. Marienescu și Gr. Tocilescu, cari au ținut câte o cuvântare.

În ziua de 24 Octombrie s'a celebrat la Craiova parastasul de 7 ani dela moartea regretatului G. Ghițu. Dl Gr. G. Tocilescu a asistat din partea Academiei și a ținut o cuvântare funebă.

Un bust a fost ridicat prin îngrijirea unui comitet în grădina Ateneului din Capitală în onoarea poetului T. Șerbănescu, fost membru corespondent în Secțiunea literară. Colegul nostru dl D. C. Ollănescu a reprezentat Academia la serbarea inaugurării, ținută la 31 Octombrie și a rostit o cuvântare.

II. Ședințele de peste an.

Academia a ținut anul trecut 4 ședințe dintre cari 15 au fost publice. Pe lângă cele obișnuite, s'au discutat mai multe chestiuni științifice și s'au făcut următoarele comunicări:

În ședința dela 9 Aprilie colegul C. Erbiceanu a citit o relație despre reprezentantul bisericii Românilor din Ierusalim în 1672, iar la 14 Ianuarie d. n. a dat de samă despre cartea lui Epam. I. Șerban.

Dl Gr. G. Tocilescu a ocupat mai multe ședințe cu comunicările sale; la 7 Martie a dat de samă despre: Monumente referitoare la răsboiul Domitian cu Dacii; la 14 Maiu a făcut de samă despre scrierea d-lui A. C. Sturdza: La race roumaines depuis leur origine nos jours; la 4 Iunie a dat lectură despre Ștefan cel Mare: în ședința dela 11 Iunie a citit comunicarea: Nouă comunicări asupra unui Corpus inscriptionum slavonarum; la 26 Novembre a făcut o comunicare despre scrierea d-lui M. Suțu: Nouvelles recherches sur le système monétaire de l'Empire romain; la 18 Februarie a vorbit despre: Documentele din arhivul săsesc pentru sfragistica românească; și la 4 Martie despre: Câte-va inscripțiuni privitoare la istoria Românilor.

În ședința dela 11 Iunie dl Dr. V. Șerban a făcut o lectură: Despre pătrunderea în România a principiilor; la 10 Decembrie a ținut o comunicare despre: Câte-va cercetări asupra malariei în România; la 28 Ianuarie a făcut o relație despre scrierea: Les Bâbâsioses a d-lui Dr. Em. Șerban.

pentru ca să exercite o supremație pe pământ, cum poate Austria cu auzul ei stîrbită, cu zdruncinările primite deasupra ei pe Cehi la jumătatea drumului, să vede pe italieni să se unească cu ei, să nu lase pe Polonezi să cugete la întregirile și prin luptele lor încum să va putea să împedea pe Ungari să întări țara, pe care au smuls-o prin vitejia și patriotismul lor? În cum poate să se îndoiască Austria de principiul naționalităților și să caute autoritatea ei nu va fi distrusă în sensul, când însuși elementul Germanic în monarchia Habsburgilor a căzut sub puterea și tîndea ei, care vrea să dicteze naționalităților, să se alipească celorlalte naționalități, să se alipească celorlalte țări Germane, ce toate s'au unit deja prin unificarea Germaniei și să caute astfel în Europa o mare împărăție care să nu mai fie exclus absolut nici element German?

(Va urma).

Spre întunec...

— Criza. —

— 4 Aprilie.

pe fiecare zi ce trece, s'adaugă și crește politică... Regele a comunicat azi prin intermediul contelei Andrássy Gyula, punctul său de vedere cu privire la deslegarea crizei cu guvernul executiv al coaliției, care l'a respins, declarând că pe baza aceasta nu se poate pertracta.

În urmarea acesteia și misiunea mai nouă a contelei Andrássy, s'a terminat. Regele a primit în audiență pe Széll Kálmán, care însă nu a primit însărcinarea de homo regius și în această vor începe noua audiențe.

Demisia lui Pitreich și Goluchowsky.

În săptămîna trecută, după cum suntem obișnuiți informați, ministrul de externe Goluchowsky și ministrul de război Pitreich, pentru demisia Majestății Sale situația față de partidele care și mai ales nevroind să ia nici o responsabilitate în caz dacă s'ar face concesii militare și-au dat demisia, Majestatea Sa însă nu s'au dat de aceste demisii. Se și crede că Majestatea Sa nu va face concesii militare, care ar putea perturba în actuala stare a armatei noastre. În Austria, e secret public, că peste 40 de zile sunt gata să demisioneze în caz dacă se face schimbări radicale în armata comună.

Nimicirea lex-Daniel-ut.

Comitetul executiv al Coaliției a însărcinat peședinte să prezinte Dietei următoarea lege:

„Acea faptă și declarațiune, cu care în ziua de 18 Noiembrie 1904 a Dietei 1901 și-a declarat prin peședinte de primit așa cum conclud Dániel Gábor, e nulă și iregulară. După-aceasta faptă și declarațiune a fost adânc legea și regulamentul intern, care se va șterge ori-ce urmă din pro-verbal“.

Din partidul liberal.

În partidul liberal a produs mare surzenie concluzul comitetului executiv Se știe, că deja în săptămîna viitoare se va înlocui cabinetul Lukács.

Obstrucțiune regească!

„Die Woche“ nr. 13/3. 1905.

Pe cum în anul 1903 le-am profețit la fel ca și s'andra austriacilor un „Los von Ungarn“ prezis stările de azi în Ungaria, și atunci publicat un articol sub acest titlu: „Obstrucțiune regească“.

Astăzi profeția noastră s'a împlinit. Aceea și ameni prevăzători au prorocit, astăzi și se văd. Ungaria voiește deoparte să interzică dreptul constituțional al Regelui, Sancțiunea și aceea să scoată din lume toate proiectele, toți recruții, toate contractele cu alte țări și să le schimbe cu „Concesiuni“; va să

zică, să presioneze în mod inconstituțional „Sancțiunea“ dela Rege, să organizeze după placul lor dualismul, și prerogativele ce compet Regelui referitor la mijloacele comune de apărare a monarhiei, pentru care Ungaria plătește numai 30%, și să comandeze armată comună prin parlamentul pseudo-unguresc. Deci o armată pseudo-ungurescă, — căci maghiarii sunt numai 6 milioane — plus 2 milioane de jidovi — pe banii Austriei.

Această nimicire a votului Coroanei sunt numai mijloacele spre scop. Acest scop al politicii ungarilor este de ani de zile prăbușirea dualismului, uniune personală și un parlament pseudo-unguresc cu decoratiunea Regelui.

După receptul lui Tisza, pe cât se poate, pe șpesele Austriei.

Dualism cu hegemonie în Budapesta, și cu stâlpi de vămă în contra industriei Austriace și liberă vamă pentru produsele ungurești, precum cere aceasta și Kossuth în ziarul „Budapest“.

Viena se ține de cap, și face cataplasme reci. Dar' asta trebuia să vină pe capul ei. Dacă în Pesta se pușca în o posannă, în Viena se dărimau zidurile.

Trebue să știm și aceea, că cele 6 milioane de unguri, — mai bine zis 400.000 de alegători, majoritate parlamentară, dictează la 45 milioane de popoare negrăitoare ungurește și Impăratului lor.

Desbaterea în parlamentul austriac a primit unanim propunerea lui Derschatta, și aceasta împrejurare încă ar putea să pună pe Unguri pe gânduri. Dar — și aici se spune o minciună, un neadevăr — nu numai Austria ci și Croația stă în dosul Impăratului său și simte că a sosit momentul a creșta maghiarizmul și a crea dreptate pe seama negrăitorilor ungurești între granițele coroanei sfântului Ștefan.

Aici trebue să mă abat puțin dela temă, ca să pun Croația în lumină adevărată, căci am nenorocirea de a cunoaște această țară nefericită și săracă de 8 ani de zile.

Înainte de 48 a fost această țară o provincie austriacă sub a cărui ocrotire, îi mergea bine cu toate intențiunile austriei germanisătoare.

Pe acel timp până după dualism — trecerea Croației sub steagul unguresc, cu o neînsemnată autonomie, care pe zi ce merge se tot știrbește dela guvernul unguresc, și banul reprezentantului actul nu-i decât o unealtă oarbă în mâinile guvernărilor ungurești.

„Die Woche“ vorbește aici de alte timpuri, din 48, când Nemții din Viena, plebea resculată contra dinastiei și absolutizmului austriac, au fost strîmtoși de Croați sub comanda viteazului ban Jelacic, și cum știm, Ungurii o mână de ei, aler gaseră în ajutorul Nemților la Viena, dar se întoarseră cu hnzele umflate.

După moartea lui Jelacic, și încheierea pactului cu Ungurii în 67, Croații dau rapid îndărăt ca racii în toată viața lor politică, culturală și socială. — Astăzi nu mai sunt 1/3 de ofițeri croați în armata comună, azi au din grația Ungurilor o mică armată de 4 regimente de domoștrați cu limbă de comandă croată, dar sub influința directă a ministrului de honvezi, — și influința transferărilor de ofițeri ungurești, cari nu știu nici o iotă croațește, se întărește limba ungurească tot mai mult în mica armată.

Tot așa au impus guvernul unguresc prin ajutorul banului și a 40 de mameluți din dieta ungurească și prin partidul numit liberal în Landesregierung a lor din Agram, 30 de școli ungurești cu limba maghiară.

Relațiunile sociale sunt corupte din seamă afară, sărăcia crește din zi în zi, regiuni întregi sunt despopulate prin vânzarea lor Americii, prin puternicul Tisza, care pe cum știm s'a deobligat să pună Americii 30.000 de puteri lucrătoare și care se recrutează mai mult din popoarele slave, slovaci, croați și sîrbi.

Morala lor cu toată legea catolică este sub 0.

În zile de Dumineci și Sărbători, dar mai ales la țîrguri de săptămîna, vezi sute cadavre moarte de prin șanțurile drumurilor ce conduc în orașele croate.

Administrația și slujbașii, băncile și aproape toate instituțiunile lor industriale sunt în mâni ungurești, s'au jidovești și sunt la fel ca în Ungaria, mai rele decât cele turcești. Acestea sunt în germene stările de azi din Croația, a cărei populație croată se mândrește cu zicala „Bog u hvrti“ Dumnezeu și Croații“, o mână de popor în jurul Agramului, ca 1 milion la număr, săraci

în continuă ceartă cu Sîrbi, cari sunt de origine ca și dâșii, numai că ei cochetează cu Țarul Rușilor și sunt ceva mai cruzi decât Croații, pe cum o știm cu Alexandru și alți regi.

Și la un astfel de popor apelează „Die Woche“, se vede că nu are nici cea mai mică cunoștință despre Croați și popoarele slave balcanice.

Că dacă ar cunoaște „Woche“ stările din Ungaria, ar ști că Austria numai în poporul românesc poate conta la ajutor, care poșede cea mai tare fortăreață a Monarhiei de est, Transilvania — pe care o încunjură și păzește o avangardă română ce se întinde până la malurile stîngi ale fluviului Tisa, ba chiar și peste Tisa.

Poporul românesc din monarchia austro-ungară are menirea divină de 18 sute de ani de a paraliza toate influințele dușmănești ce vin ori din Pesta, ori din Viena ori din Berlin.

Și cu toate acestea nici când nu s'au recunoscut această menire nici în Viena nici în Berlin, cu atât mai puțin în Pesta, ci în 48 am fost jertfiți absolutizmului nemțesc ear în 67 orgoliului unguresc.

Să sperăm însă că monarchia care se află în continuă descompunere, va aduce și pentru poporul românesc momentul, când ne vom putea afirma drepturile noastre, cu aceeași demnitate ca toate popoarele din monarchie, căci numai aceasta poate forma baza și fundamentul unei monarchii tari, în concertul puterilor europene, care se va înălța pe iubirea și unirea tuturor popoarelor din Monarchia habsburgică. (Nota traduc.)

Și acum revin la „Woche“.

Impăratul n'are să se teamă de ex-lex.

Vremurile când Impăratul mîncea ori ce i-se puneă dinainte au trecut, și slujbașii ungurești nu-și mai trag lesile dela Regele, ci dela cassele statului unguresc.

Că cum se ajutură Ungurii la recrutare, o știm.

Acum vine „Magyarország“ și ne spune în șovinismul său, că acum se face proba de mare putere între Rege și națiune (ungurească, Not. traduc.)

Dar' Regele și-a spus cuvîntul deja: Dănsul în ordinul de Chioșy a jurat armatei sale comune credință „pe unitate“.

Și în Budapesta mult vor putea aștepta, ca Majestatea Sa Impăratul-Rege să-și schimbe și retragă Cuvîntul dat, armatei și popoarelor Sale.

Acelaș.

Războiul ruso-japonez.

Continuarea războiului.

Lui „Echo de Paris“ i-se telegrafează din Petersburg:

La ședința comisiei cenzurătoare a ministerului de război ținută sub președința marele-duce Nicolae s'a cetit scrisoarea lui Linevici despre forță numerică și capacitatea de rezistență a armatelor de pe câmpul de război. Se zice acolo, că cea mai mare parte dintre prizonierii ruși n'au fost combatanți, ci invalizi și că lipsele din armată se pot iute întregi.

Linevici spune, că înfrîngerea dela Mucden n'a fost așa mare, precum se crede. E drept, că pierderile Rușilor au fost mari, dar adăogă, că el cu armata, ce de present o are, cu succes va putea suporta ori-ce atac.

Pe baza acestei dări de samă s'a adus unanim hotărîrea, ca marele-duce Nicolae să recomande țarului continuarea războiului.

Perderile Rușilor.

Paris. Lui „Echo de Paris“ i-se telegrafează din Petersburg:

O divizie japoneză noaptea a surprins garisoana rusă din Tungtai și Rușii în primul moment au trebuit să evacueze localitatea, care apoi a fost ocupată de Japonezi. Rușii au primit mai tîrziu ajutoare, cu cari au alungat pe Japonezi.

Perderile Rușilor în cele 14 luni de până acum ale războiului au fost peste tot 435.000, ear cheltuielile se urcă la suma de 5*2 miliarde de franci. Armata lui Linevici constă acum din 300.000.

Acestea sunt date oficioase.

Din cercul Henzi-marî.

Ileanda-mare, 2 Aprilie 1905.

Onorată Redacție!

În cercul electoral din Ileanda-mare până acum de 27 ani încoace Simó Lajos a fost ales de deputat dietal.

În acest restimp îndelungat multe și mari sarcini s'au impus asupra bietului popor, așa încât azi aceste sarcini încep a deveni insuportabile, căci afară de darea directă, spese comunale, tot felul de repartiții pentru scopuri culturale maghiare, d. e. Teatru din Dej, Monografia comitatului 12 tomuri mari, toate opurile lui Jokai Mór etc. etc., — azi se urcă dela 60—90%, ba în unele comune aceste spese întrec darea directă.

Deputatul acestui cerc Simó Lajos, pe cum bine este știut în un timp atât de îndelungat nu numai, că nu și-a ridicat glasul în dietă sau la adunările comitatense în favoarea alegătorilor săi, ci din contră, a votat atât în dietă, cât și la congregație, pentru împovorarea alegătorilor săi, ear când domnișii dela administrație, fibirac, notari și juzi comunali au făcut strâmbătăți strigătoare la ceriu bietului popor, din care motiv mulți dintre cei neîndreptățiți au dat plânsori contra procedurii ilegale și nedrepte a aceluia, — numitul deputat totdeauna cu o deosebită pasiune a sărit întru apărarea opresorilor bietului popor. Broșuri întregi s'ar putea scrie despre nelegiurile și persecuțiile ilegale, ce s'au comis prin domnișii dela administrație, sprijiniți prin deputatul Simó în decurs de aproape 3 decenii!

Mi rezerv dreptul, că după ce mi voi aduna toate datele referitoare la aceste volnicii, și tot soiul de abuzuri, să vă scriu mai pe larg despre cele întâmplate în timpul în care acest cerc nefericit a fost reprezentat prin numitul deputat mameluc, care de altcum ca se înomească și să seducă pe bieții alegători din acest cerc, la fiecare alegere declara sus și tare, că fiind în acest cerc alegătorii în majoritate absolută Români, dignitatea de deputat i-ar compete unul Român, și dacă vor intra Românii în activitate, d-sa nu numai că va ceda acest post, ci va chiar sprijini pe candidatul Român, însă precum nici odată în viața d-sale, nici de astădată — nu s'a ținut de vorbă.

La alegerile proxime, precum știut este și-a candidat pe fiul său propriu Simó Béla, din care în timpul deputăției sale făcuse inspector școlar, deși nu a avut și nu are nici o calificare, apoi înainte de alegere cu un an, i-a câștigat penzie de 4000 cor. și acuma a voit să mai câștige și salariu de deputat fără ca să fie în stare numitul candidat a grăi sau a scrie corect o construcție de 10 cuvinte.

Sprijiniți de puterea administrativă numitul candidat din acest cerc dinpreună cu tatăl „Simó Lajos cel viclean“ — a comis toate nelegiurile ca să poată reuși, a corupt, a intimidat, și văzând, că n'au prospecte a început să calomnieze pe candidatul național, afirmând înaintea alegătorilor, că dl Dr. Mihály precum în trecut, așa nici acuma nu va primi candidatura, de oare-ce guvernul l'a corupt cu 40.000 coroane, și numai acestei calumnii tendențioase, se poate atribui, că candidatul Simó Béla a câștigat o parte însămnată din voturile românești, însă cei seduși azi regretă din inimă, că au dat crezământ minciunii, și așteaptă cu dor, ca la proxima alegere să-și poată corecta greșala, cu atât mai virtuos, că acuma sunt o mulțime de procese în contra aceluia, cari au primit bani dela Simó Béla, care văzând că n'a reușit, pretinde, că oamenii să reîntoarcă banii lui Iuda, deși acei bani numitul domn i-a primit dela guvern ca spese electorale, căci e cu mult mai zgârcit — decât să deie la cineva din al lui propriu vre-un crucer, astfel va face geșeft bun că l vor rămâne lui cele 30 mii coroane primite dela partidul liberal. De altcum nu mă mir de aceasta procedură, căci și tatăl candidatului numai prin atari geșefturi s'a susținut și îmbogățit. Drept dovadă la acesta, că chiar și familiile puține ungurești din comună Poiana-blenci — precum a

fost familiile „Racz, Placsintar, Kászonyi“ a trebuit să ieie lumea în cap dinaintea lui și azi stăpânește d-nia sa moșiile acestora, — că cum și pe ce cale a procedat în contra acestor a vechi familii ungurești, știu să spună erezii acestor familii ajunși la sapă de lemn și cu deosebire știe să spună sârmanul Kászonyi Elek din Bârsău, care cu lacrimi în ochi istorisește la întreaga lume, că dl Simó cu ce intrigi l-a deposedat de o moșie de mai multe sute de jugere ce o avuse în comuna Gălgan.

Cu toate acestea, numiții domni și bat peptul și strigă în lumea mare, că numai dînșii reprezintă ideea de stat maghiar în acest cerc și pretind dela guvern, ca ei să fie sprijiniți în marea lor misiune de maghiarizare. Tot cu asemenea motive a intervenit și la membrii lor comisiunea dietală, că aceia să nimicească mandatul deputatului național, căci la din contra este în mare primejdie ideea de stat maghiar în acest cerc! Ce ironie?

Azi, toți locuitorii din acest cerc, până când chiar și Ungurii din acest comitat, cari cunosc toate șiretlicurile acestei familii, așteaptă cu multă curiozitate rezultatul plânsoarei însemnate în contra alegerii deputatului național și toți oamenii iubitori de dreptate, fără deosebire de naționalitate, ar fi surprinși în mod foarte neplăcut, dacă și de astădată ar succeda intriga acestei familii, ce însă e de necrezut, de oare-ce nu există nici un motiv pentru nîmi irea mandatului deputatului național.

Cu toate aceste, Simoștii cu neînsemnata lor hadă și cu toți diregătorii dela administrație voesc a înfrica și a intimida pe alegătorii din acest cerc, zicând că va fi alegere nouă, și atunci se vor îngriji, ca să vină cătane de Ungur, cari cu de-a sila și cu baioneta vor duce pe alegători pe partea lui Simó Béla, căci nu-l iertat, ca în dieta ungară să fie deputat român cu program național.

De altă parte și dau toată silița să seducă pe alegătorii cu aceea, că cele 11 vagoane de cucuruz trimise de guvern pentru cei lipsiți din acest cerc le-ar fi trimis deputatul Simó Béla, și deregătorii, cari înpart aceste bucate, nu se jenează a susține, că acesta este cucuruzul lui Simó Béla.

Cei competenți însă bine știu, că dl Dr. Mihály încă în toamna anului trecut a făcut propunere concretă în comitetul Reuniunii Agronomice, ca să se ceară dela guvern ajutorare cu bucate pentru cei lipsiți de mijloace și în urma acestei propuneri s'a trimis conform conscrierilor oficiale — acest quart de bucate și dacă domnișii dela administrație și cu deosebire notarii cercuali și juzii comunali ar fi procedat mai conștiințios la facerea conspectelor pentru cei lipsiți, și dacă ar fi constatat conform adevărului, că de câtă cantitate de bucate este lipsă, guvernul la propunerea și intervenirea domnului Dr. Mihály, ar fi trimis atîta cantitate, de câtă e lipsă și acuma s'a adevărit că cantitatea conscrisă nici pe departe nu acopere lipsa de bucate.

Alegătorii din acest cerc însă, nu se lasă nici seduși nici intimidați de argații guvernului și de agenții Simoștilor, cari cutieră satele și iscodesc fel de fel de minciuni și calumnii contra deputatului Dr. Mihály, a cărui activitate publică și a cărui calificare, precum și iubirea nemărginită, ce o poartă pentru neam și țară, sunt cu mult mai presus și mai bine cunoscută înaintea alegătorilor, decât prin calumni și minciuni să se poată clătina încrederea alegătorilor față de domnia sa.

Astfel ori cum ar fi rezultatul cu jalba și intrigile Simoștilor, este mai presus de ori și ce îndoială, că deputat dietal în acest cerc între ori-ce împrejurări nu poate fi altul decât alesul și iubitul nostru deputat Dr. T. Mihály, pe care bunul Dumnezeu să ni-l trăiască la mulți ani fericiți!

Frunză verde tri și tri
Să trăiască Mihály
Frunză verde de urzică
Simó Béla nu-l nimică.

Someșanul.

DIN ROMANIA

Ședințele Societății Geografice

(Urmare).

Ședința 11-a.

Duminecă a avut loc a doua ședință prezidența M. S. Regelui și a A. S. R. lui Ferdinand.

D. dr. Hepites a vorbit despre „secolul României“.

Secetele nu se datoresc schimbării acestei țări, după cum au susținut unii.

Clima, la noi, nu s'a schimbat nicăieri precum ea nu s'a schimbat nici în alte părți, ci numai de cât dela un an la altul aceasta nu e de cât o schimbare trecătoare.

Secetele au blntuit la noi în țară de-auna, ceea-ce se dovedește prin date de acum 3—400 de ani.

Astfel, am avut mari secete în anul 1718, 1728 și în 1831.

În acești ani teribili isvoarele și bazinele secat, copacii s'au uscat, pământul n'a mai dat o roadă, iar animalele au murit de lipsă de hrană. Locuitorii au suferit și ei de lipsă de hrană, multe locuri au fost siliți să se hrănească din papură.

Între aceste secete și cele din anii 1855 și 1860 există o mare asemănare. În 1855 ploaia început în cursul toamnei ca și în 1860.

Din observațiunile făcute în acești 40 ani, asupra precipitațiunilor atmosferice, rezultă, că am avut 25 ani secetoși, și că ceta a predominat.

Continuând d. Hepites face o descriere a secetelor din ultimii ani.

În luna Februarie, 1904, deficitul de apă a fost de 24 la sută, iar în Aprilie, același an, de 46 la sută.

În prezent, cu toate că pământul este de umed și semănăturile bune, totuși de-a lungul râurilor și în multe locuri se simte lipsa de apă.

Așa stînd lucrurile, nu ne rămâne decât un singur mijloc spre a scăpa de secetă: să facem canale.

D. dr. St. Dinulescu a vorbit despre „covina dela anexarea ei la Austria până în prezent“.

Această țară, cântată de poeți pe nume mușetea ei, azi e pe jumătate slavizată.

În anul 1808 Bucovina număra numai 100.000 locuitori, din cari mare parte erau țigani.

În anii din urmă numărul locuitorilor s'a sporit.

În anul 1880 Bucovina avea 570.000 locuitori, iar peste 20 ani această țifără s'a sporit la 730.000.

Sporul acesta se datorește însă elegerii străine, cari s'au stabilit în Bucovina. În anul 1900, în Bucovina locuiau 229.000 ruși, 297.000 ruteni, cu alte cuvinte, numărul locuitorilor din urmă a sporit cu 60.000.

Au contribuit la această stare de fapt și sosirea funcționarilor străini din Galici și buijnarea muncitorilor străini de către românii, deșteptarea mai de timpuriu a națională la poporul galician.

Conferențiarul face o dare de seamă asupra situației românilor bucovineni în privința de vedere cultural și național.

Arată, că românii din această țară din sinul patriei în împrejurările cunoscute au avut a suferi multe nedreptăți și exprimă ca să se ia măsuri pentru ca cel puțin propășirea lor să nu poată fi împedecată.

Ședința se ridică în orele 11.

Furt de un miliard și jumătate

— Jăfuirea bansei naționale americane

Spargerea, care o anunță o depedare păreche în istoria crimelor: În Washington, în ziua de 15 februarie, un grup de făptuitori necunoscuți au jefuit banca națională și adevărat un miliard și 340 milioane de coroane, sau 268 milioane dolari.

DOMNII

se pot îmbrăca favorabil numai așa dacă își procură hainele necesare *exclusiv* dela magazinul de stofe pentru domni, unde se poate economiza 35%.

1. — Magazinul nostru de fabricații engleze din patrie și de Brünn.

504

MAGAZINUL ESCLUSIV de POSTAV de FABRICĂ A LUI

LEICHNER și FLEISCHER.

ARAD, piața Libertății 17. Cinci biserici. (PÉCS) Király u.

SPECIAL

de

STOFE

COLOR

PENTRU

... e vorba aici de o singură bancă, ci
națională americană se înțelege vre-o
de bănci, cari în America au drept
hârtii de stat etc. Banca trebuie să aibă
mai mic 50.000, în orase mai mari
ș. m. d. dolari, capital social.

... s'a întâmplat în noaptea de 30 Mar-
fost executat de o societate de crimi-
ari dispuneau de milioane.

... crede, că hoții au dus unde-va cu co-
paralele, de aceea o parte din flota ame-
fost mobilizată. Se ține de altcum an-
n porturi, fiind-că eventual bogata
ascunsă în vr'un port.

... naționala știre a adus-o următoarea tele-

Berlin, 3 Aprilie n. Berliner Tageblatt a
din Washington o cablogramă, care vor-
e un furt mare, ce s'a făcut la sfârșitul
rtie în Washington. O societate de hoști a
ela banca națională 268 milioane de dolari
miliard 340 milioane coroane. Amănu-
tului sunt necunoscute. Guvernul ține lu-
secret, dar a mobilizat întreaga flota nor-
pe cea din Mexico și Caraib. Se face an-
toate porturile.

Imperatul Wilhelm în Maroc.

Miercuri 29 Martie st. n., a plecat îm-
peratul Wilhelm spre Tanger, unde a sosit
Martie ora 8 dimineața.

Imperatul a debarcat la șanțier, unde
aflat trimișit sultanului între cari și gu-
torul Raisulli, cunoscut din afacerea
lui Perdicari, precum și corpul di-
ptic.

Prezentările s'au făcut într-o sală cons-
inadins la locul de vamă. De acolo
peratul s'a dus prin marea moschee,
socco (hală) și strada giuvaergiilor
basada germană. Pe așa numitul Pla-
Marchand a avut loc o «fantasia» (ser-
de călăreți) mare în onoarea împă-
 și după aceea o vizită la Kasbah.
La ora 2 imperatul a plecat la Gib-

Cu prilejul acestei călătorii, unele ziare
naliste au emis părerea că Germania
avea intențiunea de a se fixa pe un ter-
tiu din Nord-Vestul Africei.

O notă oficioasă desminte această in-
are și spune că de așa ceva n'a fost
odată vorba nici înainte de înțelegere.
mania însă a susținut ori când clar și
la că are interese economice în Maroc
și înțelege că ele să fie într-o cât-va a-

Aceasta o susține Germania și acum
ranța și Anglia i-au dat asigurări for-
în această privință, așa că Germania
deplin liniștită.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 4 Aprilie 1905.

— Știre personală. Din Siria ni-se scrie
înregistrăm cu plăcere că dl Dr. Ioan
, avocat și unul dintre cei mai de inimă
tori din generația nouă, care fusese greu
iv, acum merge spre însănătoșare. Îl do-
-l vedem cât mai grabnic deplin sănătos.

— La Dietă! După știrile, ce primim,
tații români naționaliști din Arad au ple-
zi la Budapesta, să ia parte la ședințele
I.

— Liferări în masă pentru stat. Makfal-
éza, secretar de stat în ministerul de agri-
ă dimpreună cu administratorul domeniilor
Ioan Șierban a cercetat mai zilele tre-
stabilimentul central din Budapesta, Rot-
ler u. 33 al marelui comerciant de se-
Mauthner Odön, liferant aulic ces. și reg.
făcut comande mai mari din semințele de
și lucerne. Din acest prilej au privit cu
interes la întreg stabilimentul, unde acum

primăvara 140 de persoane împlinește marea
muncă a transportării de semințe.

— Benickyné Bajza Lenke, cunoscuta no-
velistă maghiară, a decedat. Defuncta a fost
fata poetului Bajza Jozsef.

— «România Ilustrată», numărul 3
a apărut sub direcția dlui I. Russu Abru-
deanu, ear secretar George Vasiliu. Aduce
— pe lângă un material variat — o mul-
țime de ilustrațiuni, între cari președinții
corporilor legiuitoare, deputații români na-
ționaliști din Dieta ungară, secretarii gene-
rali de ministere, miliardari și milionari, noul
parlament al României și alte.

— Mareșal de curte și redactor. Mareșal-
lul de curte sârb, cum se scrie din Belgrad, a
avut duel cu pistolul Sâmbătă cu redactorul
foaiei Opozicia Tatăl mareșalului a fost adică
învinuit cu manipulațiuni necinstite. Nici unul
n'a fost rănit.

— Lupta dela Mueden. Se anunță din To-
kio, că vicepreședintele statului maior japonez,
generalul Magavka la o ședință a societății
orientale a zis, că lupta dela Mueden e cea
mai mare luptă a strategiei contemporane. A
ținut trei-sprezece zile, până când lupta dela
Lipsca a durat numai trei zile. La Mueden s'au
luptat 850.000 de oameni, la Liaoliang 460.000
și la Saho 580.000.

— Un mic incident. Păreche mai îndră-
gostită rar mai putea să afli. Koraler, proprie-
tar din Moscova și soție-sa se iubiau doar foarte.
Cununia le-a fost tocmai în ziua, când depe-
șile spuneau, că Kuropatkin grăbește spre Car-
bin. Catastrofa nu i-a atins, nici n'a potolit de
loc dragostea lor. Ba le cădea rău, că toată
lumea vorbește numai de catastrofa și nimic
despre idilica, marea lor dragoste. Li-se urise
să mai andă atâtea lucruri, ce se vorbeau despre
război, că Linevici ar fi trebuit atunci și-atunci
așa și așa să lucreze. S'au dus deci în Berlin,
unde într'adevăr n'au mai auzit nimic din ur-
cioasele discuții, căci ei, zău, nu pricepeau ni-
mic nemtește. Când trebuia să cumpere ceva,
aveau talmaci pe un anumit Kobinsky, inginer
stabilit în Berlin. Abia au trecut două-zeci și
patru de ceasuri și inginerul și tinăra nevestică
s'au înțeles reciproc de minune, așa că fără
rămas bun l'au părăsit pe Koraler, ear că să
nu-i lase prea mult bagagiul, i-au dus și buche-
larul cu bani, în care erau vr'o 25.000 ruble.
Dar Koraler n'a putut trăi fără să-și vadă ne-
vasta. S'a luat după ei; în Zürich i-a ajuns,
le-a luat banii încă neatinși, pe inginer l'a pre-
dat poliției, ear cu nevastă-sa s'a dus să-și
continue săptămânile de miere în acelaș hotel
din Berlin, în care fuseseră mai înainte.

— Piramidă trăsniță. De miș de ani pri-
vesc mândre spre cer înaltele piramide; nu s'a
întâmpat nici odată, ca să le ajungă trăsnetul.
După o telegramă recentă din Londra una a
fost zilele trecute trăsniță, a doua piramidă
adică; mai multe plăci de peatră au părăsit
fruntea mândrei piramide, care văzuse atâtea.

— Întâmplare romantică. O femeie, care
trăia la Rasnopol (Rusia) anume Udliia Rotman,
citi în Martie anul trecut într'un ziar, că soțul
ei care se lupta în Extremul Orient a căzut în
bătălia dela Yalu.

Fiind-că fratele mai mic al soțului ei îi
făcu imediat după aceasta propunerea de a se
însura cu dânsa, ea primi și se mărită cu dânsul.

Tinăra pereche se mută la Odesa și des-
chise acolo o prăvălie.

Zilele acestea soțul crezut mort al Udliiei
întră în prăvălie și comunică, după ce prima
spaimă trecu, că el a fost numai rănit, Rotman
care a căzut mort era un altul.

Cei doi frați se duseră atunci la rabin pen-
tru a întreba, ce au de făcut. Rabinul adecis, că
ambii frați trebuie să se divorțeze de nevastă.

Când Rotman cel mare, primul soț veni
a doua zi la prăvălie pentru a lua pe frate-său
și pe soția lor ca să meargă la rabin, el nu-i
mai găsi, ei o șterseră peste noapte.

— Cât de frumoasă e știința. Se știe că
muzica îndulcește moravurile; în timpul din
urmă s'a descoperit lucruri nouă, mai intere-
sante adecă că ajută creșterea părului. Ca
dovadă se aduce faptul, că muzicienii renumiți
Paganini, Liszt, Sarassate, Isaie, Paderewski au
pus în uimire lumea cu bogăția părului lor.
Dar această calitate o au numai instrumentele

cu coarde: piano, vioară, violoncel, contrabas
Clarineta, flauta etc. sunt indiferente.

Un doctor — firește american — după ce
notează aceste calități, trage concluzia, că numai
muzica va fi în stare să redea celui chel părul
și să facă din oameni hirsuți oameni frumoși,
căci instrumentele cu alamă sunt cele mai mari
dușmani ai părului.

Cât de frumoasă e știința!

— Cafea suspectă. Patru soții înmor-
mântase Anton Gruber, cărcămar din Pilsen și
deși era de 78 de ani, totuși i-a venit în minte,
că s'ar mai putea odată însura. Și-a și căpătat
imediat soție în persoana femeii Caterina
Schwartz. Femeia asta încă își avea trecutul
său. Unul după altul îi muriseră cei cinci băr-
bați, ce-l avusese până acum, așa că ori-cine
cu drept se putea aștepta să pue punct după
lunga serie de bărbați. De bună seamă tot așa
socotia lumea și despre Gruber. Dar părechea
s'a gândit altcum. Alaltăeri tocmai lua cafeaua
de dimineață, când femeia merse pentru câva
timp în cuhnă. În timpul asta bărbatul i-a pus
fosfor în cafea. Femeia, se vede, c'a bănuț ceva
căci nu și-a băut de tot cafeaua. Bărbatul încă
și-a băut-o numai de jumătate, fiind-că i-s'a
făcut rău. Doctorii au constatat simptome de
înveninare. După nițică explicare femeia a fost
scutită de arșița soarelui în temniță, ear băr-
batul își așteaptă sentința în spitalul de robi.

— Minunile unei icoane. Un supus englez
de religie mahomedană, șeicul Abdulah Quilliam
care se află acum în călătorie, povesteste cum
Bulgarii sunt excitați contra grecilor în Mace-
donia, printr'o icoană „făcătoare de minuni“.

Icoana, care e așezată în partea din față a
unei lăzi, e purtată în multe sate din vilaetul
Monastir și în alte părți. Ea plânge cu lacrimi
și la rugăciunile. ce-i adresează preoții, ea spune
următoarele cuvinte:

„O, voi Bulgarii, adevărați credincioși, nu
veți avea nici-odată succes contra Turcilor, până
când nu veți aduce pe Greci ca jertfe lui D-zeu.
Grecii sunt eretici și ereticul e mai condamna-
bil în ochii lui Dumnezeu, decât un necredin-
cios. Omorâți de-aceia pe Greci și nu l cruțați
și Dumnezeu vă va da moștenirea voastră“.

Icoana e în comunicate cu un mecanism.
Lacrimile curg în picături din ochi când apeși
asupra unui resort ascuns, care stă în legătură
cu balon de gumă. Acest balon e umplut cu
apă și așezat în cavă. Fonograful care produce
vorbele e pus în mișcare cu un alt resort.

Își poate ori-cine închipui efectul acestei
șarlatanii asupra mulțimei ignorante și lesne
crezătoare a țărănilor.

— Încercare de omor în Bătania. Ma-
nuila Șimandan din Bătania trăia necununat cu
moașa Kovács Lujza. A rugat-o să iscălească
niște cambii. Ea nu a voit; atunci el a stră-
puns-o cu cuțitul de mai multe ori așa că s'a
frânt cuțitul în ea. Femeia e acum sub îngri-
jire medicală ear Șimandan s'a prezentat sin-
gur la jandarmerie, care l-a și arestat.

— Astronomii sunt fericiți. În noaptea de
27 Martie s'a descoperit la observatorul din
Nizza un nou comet. Un astronom savant, dl
Giacobini a văzut în câmpul telescopului său
ceva foarte lucitor între constelația taorului și
Orionului. Era un comet mic frumos, care voia
să între și el în lumea telescoapelor.

Giacobini a comunicat faptul și celorlalți
savanți insistând asupra importanței, ce o pre-
sintă noul fenomen.

Abonenții

cari nu și-au reînnoit abonamentul
pe al douălea cuartal — Aprilie, Mai
și Iunie — sunt rugați să binevoiască
a trimite de urgență prețul abona-
mentului (5 cor.) In caz contrar ad-
ministrația le va sista trimiterea
«Tribunei».

Facem tot-odată atenți pe abo-
nenți, că se tipăresc numai atâtea
exemplare câte trebuiesc zilnic, ulte-
rior nu vom mai putea servi deci cu
numeri celor ce nu și-au renoit la
vreme abonamentul.

ECONOMIE.

Arad, 4 Aprilie.

Cursul de învățământ social.

Sâmbătă s'a închis în Budapesta așa numitul curs de învățământ social inițiat de Reuniunea agricolă maghiară. Cursul a ținut o săptămână. Toți disertanții s'au ocupat exclusiv de tema vindecării nevoilor sociale a populației rurale.

Câte advertisemente în faptul acesta la adresa societății intelectuale române! Trăim noi Români, vremuri excepționale. Ne mistuim preocupările în greaua luptă politică pentru cele mai elementare drepturi și în vremea aceasta în chip fatal lăsăm părăginirii celelalte condițiuni a existenței noastre ca popor. Măcar paralel e nevoie de înaintare. Altfel ce ne succede a mântui într-o parte, perdem în cealaltă.

Am zis-o d'atâtea ori, că forța noastră națională rezidă în mulțimea dela sate. Viața d'aci trebuie regenerată, în conformitate cu cerințele vremii și ale concurenței. N'avem la sate decât două factori. Unul preotul. Altul învățătorul. Activitatea lor, răzleată de multe ori, — nu e îndestulătoare.

Și noi totuși dela dânsii așteptăm impulsul ideilor de înaintare, cari împreună pe alocurea nu sunt în stare să contrabalanseze influența morală a arândașului din sat.

Pentru că sunt străini de preocupările grijilor de toate zilele ale poporului. Nu citesc. Nu sunt în curență cu ideile de progres și nu-l pun astfel nici pe popor în curență. Dela arândaș trebuie să știe nenea Stan ori Bran, prețul bucatelor, al vitelor, și atâtea alte știri și învățături de cari dînsul are nevoie. Am văzut preoți în preajma Aradului, cari n'au o foaie în casa lor. Imprumută dela vecinul țaran o foaie de Duminecă să citească. Ce plătește activitatea acestuia? Il iau chiar țaranii, pe dinainte.

Cursul social din Budapesta și-a dat seamă de anomalia aceasta a satelor ungurești. Și nu sunt ei oare mai avansați decât noi în privința aceasta? Dacă la ei se simte nevoia de regenerare, cu cât mai mult există aceasta la noi?

Conducătorii poporului nostru să descindă deci din când în când la sate. Să căutăm fire, cari să ne lege mai intensiv cu satele. Viața dela sat trebuie umplută cu forțe de progres, cu organizațiuni economice, legături sociale, cu tovarășii spre năzuință comune, ca să stabilim unitatea de sentimente și idei între noi și popor.

S'ajutăm și să îndrituim chemarea în aceasta direcțiune a inteligenței dela sate.

Vorbind despre comitatul Aradului, se înțelege, înființarea unei Reuniuni agricole, în cadrele căruia s'ar putea mai ușor pune în practică vederile acestea, rămâne ca o datorie de absolută urgență. Dar nu numai în comitatul Aradului ci și în celelalte blocuri însemnate de element românesc.

Vremuri extra-ordinare, reclamă oameni extra-ordinari, ori cel puțin sfortări extra-ordinare.

Nu-i lucru.

Biroul pentru mijlocire de muncă din Budapesta arată că la 31 Martie c. au fost în Budapesta 5570 de oameni fără lucru.

Extra Hungariam non est vita..

Export de vinuri în America.

Camera de industrie și comerț din Budapesta anunță pe cel interesat, că conform avizului primit dela consulatul austro-ungar din

Statele-Unite se manifestă dorința ca vinurile ungare ce se exportează la America să nu se mai trimită în butoaie ca pân'aci, ci în butelii.

Piața din Arad.

Semnare nominală: seară; (50 klg.) 7.30—7.40
 " " orz: 7.30—7.40
 " " ovăs: 6.70—6.80

Piața din Aradul-nou.

S'au vândut:
 756—850 măști metrice grâu cor. 8.40—8.80
 500—600 " " cucuruz " 7.60—7.65
 Semnare nominală: seară:
 " " orz: 7.30—7.40
 " " ovăs: 6.80—6.90

Bibliografie.

„Sămănătorul“, revistă literară săptămânală a apărut Nr. 12 cu următorul sumar: Indrumarea cea bună și cuminte de N. Iorga. S'a pusit coliba mea (poezie) de Maria Cunțan. „Marinarul“ (schiță) de Neculai Dunăeanu. Cântecul dimineții de I. H. Soricu. „Manasse“ (dare de seamă) de Ioan Scurtu. Adolph von Menzel (notiță biografică) de Radu Andrea. Cugetări de X. Cronică. Despre d-na Constanța Hodoș, dd. G. Pppovici, C. S. Constante, Petricile Papahagi, I. Slavici, T. Burada, etc.
 Redacția și administrația: Strada regală Nr. 6 (Hotel Union). București.

A apărut de Dr. Augustin Bunea canonic metrop. 1. Metropolitul Dr. Ioan Vancea de Buteasa schiță biografică, Blaj 1890, broșură de 41 pag. 20 fil. + 10 fil. porto postal.

2. Cestiuni din dreptul și istoria bisericii românești unite, Blaj 1893. Partea I. 269 pag. 8° scrisă de Dr. Alexandru Grama, costă 1 cor. 40 fileri. Partea II. 400 pag. 8° scrisă de Dr. Augustin Bunea, costă 2 ocr.

3. Episcopul Ioan Inocențiu Micu-Klein, (1728—1751) Blaj 8° mare, 422 XVI pag. Costă 4 cor., (pentru România 5 lei).

4. Istoria scurtă a bisericii rom. unite cu Roma, în Schematismul arhiepiscopiei de A.-Iulia și Făgăraș pe a 1900, costă 8 cor.

5. Statistica Românilor din Transilvania în anul 1750 făcută de vicarul episcopesc Petru Aron, Sibiu 1901, costă 1 cor., + 10 fil., porto postal.

6. Vechile episcopii românești: a Vadului, Geoagiului, Silvașului și Belgradului, Blaj 1903 8° 162 pag. Prețul 2 sor., 50 fil., (pentru România 3 lei).

7. Episcopii P. P. Aron și Dionisiu Novacovici, sau istoria Românilor transilvăneni dela 1751 până la 1764, Blaj 1902. Prețul 4 cor. 50 fileri (pentru România 5 lei).

8. Discursuri, Autonomia bisericească, Diverse. Prețul 5 cor., (pentru România 6 lei).

Aceste cărți să pot procura dela tipografia semin. din Blaj (Balázsfalva) ori dela autorul speșându-se banii înainte, — ori contra rambursă.

A apărut:

„Alegerea unei cariere“ de Ștefan C. Ioan, București. Editura „Librăria Națională“. Prețul 50 bani.

La „Ierarhia Românilor din Ardeal și Ungaria“, studiu critic de „Mai mulți ortodocși“. Retipărite din „Telegraful Român“. Sibiu 1905. Se poate procura dela tipografia arhiepiscopiei în Sibiu. Prețul nu e indicat.

La administrația „Tribunei“ să află de vânzare următoarele cărți:

„La Roma“ de Russu Ștrianu	Cor. 2.—	plus 10 fil. porto
„Povestiri și schițe“ de S. Secula	1.—	5 " "
„Nuvele“ de Emil Zola	Cor. 0.40	5 " "
„Școlarul declamator“	0.50	5 " "
„Vatra părăsită“ I. Slavici	1.50	10 " "
„Stropi de roasă“	1.—	10 " "
„Aur“ Const. Hodoș	1.50	10 " "
„Telegrama“ farză în 3 acte	0.80	3 " "
„Calendarul“ diecesei aradane	0.40	10 " "
„Carmen Sylva“ de Vojen	1.—	5 " "

A apărut și află de vânzare la instit. grafic „Minerva“, București: „Frumos“ de Const. Hodoș Lei 1.50.

MUSTANGERUL NE

— ROMAN SENAȘIONAL. —

De

MAYNE-REID și F. WHITTAKER

(Urmare.)

Și, trecând pe dinaintea celor doi, intră în ocolul lagărului, unde negrii lor se dară la o parte, tăcuți și isbiți de nespusă, fără să fi avut trebuință de a un cuvânt.

— Oh! Luiziano! ce ne vom face Tennessee împreunând mâinile. Nu îndră mă depărtez de frică să nu ne fure cine știe dacă tovarășii de al lui nu sunt prin pădurile învecinate?

Luiziana, pe care cumpătul nu o niefi odată, chiasmase un puiu de negri zece ani și-i porunci să alerge la șche țarm și să spună colonelului, că un le trunsesse în lagărul lor și că trebuia să dată, cu două sau trei dintre muncii inarmați.

Dar' Coadă de Tigru, care observă săi pătrunzător și bănuitor, ghicise că năra față spunea puului de negru. Ace făcuse zece pași afară din lagăr, când întoarse.

Fără de veste scoase un arcan de sa de piele și repede ca fulgerul îl aruncă băețoiului, care într-o clipă fu prins și golii pe spate.

Șeful atunci făcu un gest de am cătră cele două fete și le zise cu o voce — Să nu mai încercați odată! Eu am dreptul să judec momentul când va merg la șeful fețelor palide.

Tennessee, mai palidă, decât totdeauna să leșine.

Cât despre Luiziana, pentru prima viață era îngrijată cum se cade.

Fapta grosolană a șefului trăda scopuri dușmănoase și dovedea, că ales adins, pentru a face o vizită emigranților, tul când șeful acestora lipsia. Ba două fete se întrebau ce era să se întâmp deodată auziră galopul a două cai, vestea sirea a două străini.

Mutra lui Coadă de Tigru se sculă moment. Se apropia de băețoiu, care întins la pământ, îl porunci să se scursească din arcan zicând:

— Ho! ho! Vream să speriu pe pil. Nu voiam să-i fac rău.

Câteva minute în urmă apăreau rol și Thomley, călări pe mândrii mustați nând alți doi de căpestre.

Se vedea că veniseră în goană fulger de mână schimbă trăsurile bătrânel, când văzu pe cele două fete în șeful seminol. Căci, cu toată bucuria țiau cele două verișoare când văzură șotor la timp atât de potrivit, fața lor nu încă seninătatea obicinuită.

— Bănuiam aceasta! strigă bătrânul privind pe Indian cu o mutră, care nu placul acestuia. Bănuiam eu, când acel cal legat colo de un copac, că care venise în lagărul fețelor palide, pentru aceasta momentul cel mai priincu tru frumoasele d-tale proiecte. Ce voia aci? Vorbește!

Fața lui Coadă de Tigru luase o ex de o nevinovăție îngerească. El arăta plină de panglică.

— Venisem să fumez luleaua păcșul fețelor palide, vecinul meu — zise el.

— Atunci de ce ești aci? stăruia prea bine, că colonelul Magoffin este sa pe țerm, la câteva sute de metri de trebuia dar' să-ți plimbi pe aci urtu-l vorbești cu aceste tinere fete. Dar' te țai ales momentul ca să sperii femeile e vrednic de d-ta! Acum, că țai ales prava vrednică de un șef de sălbatiei, Auzi? urtule Coadă de Tigru? Cară-te decât! Asta-I tot ce ai mai bun de făcut demă!

Cât fusese de mare frica Tennessee nu se putu opri de a zimbi, văzând schi ce se făcuse în ținuta marelui șef.

(Va urma.)

Redactor responsabil: Sever Boss.
 Editor-proprietar: George Nichia.

Intemeiat în 1874.

Noutate! Noutate! Noutate!

Pardesiu „ŞAGUNA“

pentru preoți și teologi,

Fason nou, Fason nou, Fason nou.

Numai la mine se poate căpăta.

În acelaș material veste și nădragi pentru preoți. Haine francisc-Iosif es-
clusiv pentru teologi. Rînduri de haine, pardesiuri din postavul cel mai la
modă, pregătite după moda cea mai nouă se pot alege după plăcere în pră-
vălia mea

Pe-ace e bucată se ajustează la dorință și fără plată.

Serviciu conștientos! Prețuri estine!
25% cruțare!

Comande din provincie se execută convenabil.

Cu stimă:
Moskovitz Zs.
Arad, Színház épület.

— Telefon orășenesc și comitatens 534. —

Am onoare a aduce la cunoștință P. T. publicului
băbraților, că mi-au sosit:

**postavurile cele mai noue
de primăvară și vară**

așa zicând toate fabricate ungare, engleze, franțuzești.
Pentru cea mai nouă metodă de croit și cea
mai bună execuție răspund, drept aceea rog p. t. pu-
blicul local și din provincie, să-mi dea sprijinul său.

KARPELESZ ZSIGMOND
croitor-bărbătesc.
553 Deák Ferencz-uteza 32.

Să pǎrtinim industria dela noi!

Primul deposit aradan de parisole și paraplee —
construcții proprii.

NASSAN R.
552 Arad, Szabadság-tér 19.

Parisole, paraplee, corturi de gradină, paraplee de
gală, corturi pentru ingineri, umbrele pentru copii, um-
brele elegante se pot alege. — Reparaturile se efectuează
în aceeași zi.

— Să sprijinim industria dela noi! —

Ujházi Ede
giuvaelier
atelier de gravuri
ad, Szalacz-uteza 1. (Andrássy-tér.)
gravuri de monograme, embleme, inscripții)
Execută specialități de giu-
vaere, tot felul de reparări
abatjour etc. Schimbări
de aur și argint conform
cursului de zi.
Comande din provincie să execute prompt.
Sortiment de articole de optică.
Reparări de oroloage.
Prețuri culante.

Cele mai cu sic uniforme și articole
pentru uniforme în prețurile cele mai mo-
derate pregătește:

Braun János și Soțul

853 croitorul regimentului de cavalerie Nr. 12.
Strada Szalacz și Kölcsey 6.

Tinér româ

absolut de școalele comerciale,
de maturitate, posedă afară de limba rom
limba maghiară și germană în scris și vor
bire, exercițiu în scrierea cu mașină, caută
condițiune la vr'un institut românesc co-
mercial resp. în o cancelarie pe lângă pre-
tensiunii modeste. Adresc M. G. Lugoș,
Buzias ut. Nr. 38.

Telefon 96.

Igaz Sándor
ciasornic și giuvaergiu.
ARAD, Piața Libertății
ângă edificiul teatrului vechiu.
argint calcat cumpără p. prețul
mare de zi, ori schimbă pentru
alte obiecte de aur și argint.

Se caută un tiner tipograf.

Pentru institutul tipografic «Victoria»
din Șimleu, se caută un tiner tipograf care
este pe deplin versat în arta tipografiei și
știe perfect limba română și maghiară.
Locul este a se ocupa cel mult la 10
Aprilie.
Deslușiri mai detaliate da proprietari-
rul tipografiei Ioan P. Lazar. Nr. 586-3

Motori „PUCH“

2 1/2 — 3 HP.

PUCH: Naumann — Germania
Premier Helical biciclete
Mașini de cusut:
Pfaff, Naumann, Haper, Singer
cu prețuri convenabile, cu garanție și con-
diții favorabile de plată se pot căpăta la
Hammer Vilmos,
fabricant de lucrări tehnice-electrice
— Arad, Szabadság tér 7. —
Mare atelier special de reparație

Prăvălia de monumente a lui Iosif Menráth

Arad, piața Boros-Béni Nr. 2.

Aduc cu stimă la cunoștința on. public, că din 1 Februarie a. c. am luat prăvălia de monumente a lui Menráth și văd. Frank și voi conduce-o de acum sub firma:

MENRÁTH IOSIF

Deoarece ce mi-a succes a-mi ține muncitorii cari lucrău la aceasta firmă dela înființarea ei și săvârșit totdeauna lucru punctual și bun ast-fel sunt în poziția că și de acum voi pute corăspunde comandelor cu cari mă onorează on. public. — Vă rog dar a mă onora cu comande și a-mi da ocașie să vă conving despre activitatea mea conștiințioasă și promptă.

Cu stimă:

Iosif Menráth

Arad, piața Boros-Béni Nr. 2.

548

Num. 1 pe scurt timp!

Noutăți de senzație!

Am onoare a înștiința pe onoratul public, că pe bulevardul Principele Josif (József főherceg-ut) Nr. 11

Am aranjat un atelier electrical de fotografie pe hârtie

în care în decurs de 5 minute fac o fotografie admirabilă pe hârtie, pe care onor. public o poate lua imediat, cu prețuri fabuloase de estine:

- 1 fotografie vizit până la trei persoane 25 cr. (50 fl.)
- 1 grupă cabinet 50 cr. (1 cor)
- 3 cărți postale cu fotografia 1 cor.

Solicitând vizitarea onor. public

Rămân cu deosebită stimă

Kohn Lajos

fotograf.

478

CREMA MARGARETA

a lui

FÖLDES

este un mijloc lipsit de grăsime, inofensivă cu efect grabnic și sigur, care face să dispară alunițele, petele de ficat, roșța de pe nas și de pe mână. Mijloc mai bun pentru obraji și mână aspre nu există.

Efect instantaneu.

Pretul 1 cor.

443

Preparată de

FÖLDES KELEMEN

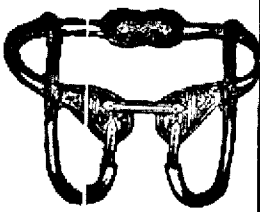
Farmacist în Arad.

Nr. Telefonului 111.

Prăvălie pentru mânuși și suspensorii a lui

HUBATSCEK T.

ARAD, Szabadság-tér 20 sz.

(In casa Băncii populare și de industrie Aradane.)

Recomandă on. public mânușile pentru femei și bărbați fabricate în atelierul propriu, în toată culoare și în tot fazonul, pe lângă prețurile cele mai culante mai departe se capătă tot felul de mijloace de pansament din materia cea mai bună, fabricate conform indicațiilor medicale. Mai departe recomand asortimentul de cravate, pe cari le vând pentru prețuri extraordinar echitabile. Rugând spriginul binevoitor al public rămaș cu respect: **Hubatschek T.**

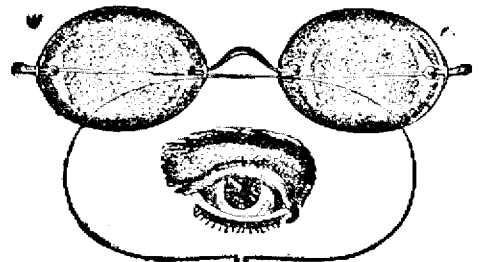
308

Foarte importanți pentru toți, cari poartă ochelari

Deiaphragma și ochelarii noi — perpha ai lui **RODENSTOCK** fără reflex din fabrica de articole optice a lui G. Rodenstock din München

Fără rame!

Sticlă de cristal, omogenă foarte străvezie.

Fără ram

Lipsiți de totul de prăștiar deasă ne plăcută mei stic

Cei mai buni și perfecți pentru vederea curată și pătrunzătoare, pentru cruțarea și menținerea forței vizuale.

Singurul reprezentant în Arad și jur

Samuil Dick

orologier și fabricant articole optice. Străzii Ioan Weitzer

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

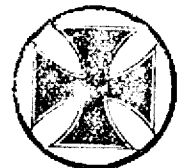
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea Volta.

Nu e leac

vindecă și înviorează sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrenă, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, țiuțuri de ureche, bătăie de inimă, sgârșituri de inimă, astma, auzul greu, sgârșituri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceala la mână și picioare, slăbirea peste tot, reuma, podagră ischias, uduul în pat, influența, infombia, epilepsia, circula-

tiș neregulată a sângelui, tra multor altor boale. Tractare normală a se vindecă prin electrosudarea acestui aparat. Că vindecă nu numai în timp, ci introduce în corpul omenesc binefăcătoare, când pe deoparte văd cu succes boalele așteptate pe de altă parte e cel seut contra îmbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurărilor, că acest aparat vindecă boale vechi de 20 ani.

În cancelaria mea se află atestate încușe din toate părțile cari prețuesc cu multumire invențiunea mea și ori-cine poate vedea atestate. Pacientul, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca părătul meu, primește banii înapoi.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădărnica, rog a proba meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul poate fi confundat cu aparatul „Volta”, care atât în Germania, cât în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul electro-magnetic prin deosebita-i putere vindecătoare, e în genere apreciat și răspândit.

Chiar și iestinatatea extraordinară a crucei mele electrice o recomandă cu înțetire.

Prețul aparatului mare e Cor. 6.

folosibil la morburii învechite.

Prețul aparatului mic e Cor. 3.

folosibil numai la copii și la femei de tăie foarte slabă.

Locul central principal de vânzare și expedare este în străinătate e:

Müller Albert, Budapest, V., str. Vadász, colțul str. E.